

Vychází pro Hanušovice a místní části Hynčice nad Moravou, Potučník, Vysoké Žibřidovice, Žleb

Informace Základní školy Hanušovice

Vážení spoluobčané!

Školní rok 2003/2004 je nenávrtně za námi a já bych chtěl poděkovat všem pedagogickým pracovníkům, hospodářskému personálu a kuchařkám za jeho zvládnutí. Nebyl jednoduchý! Pro nedostatek dětí ukončila MŠ Údolní k 30. 6. svoji činnost, učitelky přešly do MŠ Hlavní, pracovnice vývařovny do ŠJ, další pracovnice hospodářského personálu byla propuštěna dle příkazu KÚ ke snížení stavu pracovníků v důsledku úbytku dětí.

Co se nám povedlo:

+ V oblasti všeobecně vzdělávacích předmětů se naši žáci prosadili v okresním kole ve fyzikální a matematické soutěži a v BESIP

+ Mateřská školka reprezentovala v soutěži MATEŘINKA v Zábřehu na Moravě

+ Sport - postup do krajských kol soutěží v kopané, vybíjené a v atletice

+ Práce kroužků a plno akcí pro veřejnost - keramika pro žáky i dospělé, recitační, výtvarný a sportovní kroužek, kurs anglického a německého jazyka atd.

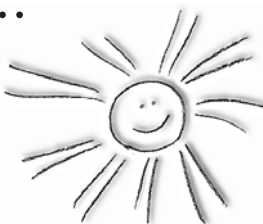
Naši žáci se zúčastnili vánočního koncertu, vystupují na vítání nových občánků, pořádají akce pro seniory města, MŠ několikrát vystupovala v DK s velkým úspěchem, DOREMI - soutěž zpěváků za účasti 45 soutěžících atd.

(dokončení na 6. straně)

TAKOVÉ NORMÁLNÍ LÉTO...

Již šest týdnů léta je za námi. Můžeme slyšet různá hodnocení letošního léta. Například „počasí sužuje Česko“ nebo „letos nebylo ještě řádně teplo“, „o víkendech většinou prší a je chladno“. To jsou jen některé názory občanů. V mnohých případech poukazují občané na krásné horké a suché léto loňské.

(dokončení na 11. straně)

Poskytujeme

hotovostní bezúčelové půjčky již od 20.000,- Kč, zejména pro zaměstnance, **důchodce** i živnostníky. Jednoduché a rychlé zpracování, bez ručitele. Vyřízení žádosti - **zdarma!!**

**Volejte kdykoliv
na tel.: 608 428 150**

placená inzerce

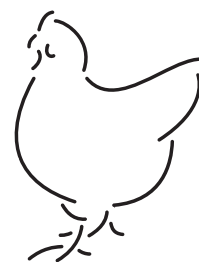
Hanušovický jarmark

20.-21. 8. 2004

více informací na
www.mu-hanusovice.cz

Dne 4. 9. 2004 se uskuteční v areálu Pivovaru Holba, a. s. oslavy založení pivovaru. Více informací v příštím vydání Hanušovických novin a na www.mu-hanusovice.cz

Proč slepice mají křídla?

Jen ptáci mohou létat. My za letenku musíme zaplatit. A výlety na rogalu každý nezvládne, to mi povídejte! Měli ptáci křídla vždycky? Někteří ano, někteří ne. A o tom to je.

Byla jednou jedna soutěž. „Miss slepice“ se jmenovala. Do té soutěže se přihlásily spousty slepic. Strakaté, bílé, barevné, s malým zobákem nebo s hodně prořízlým. Páv rozhodoval, kdo půjde do finále. Dal slepicím čtrnáct dní na přípravu. A všechny ty slepice byly nervózní, ale jedna ze všech nejvíc. Slepice za tu dobu moc nejedly, chtěly být krásné a štíhlé. Učily se volné disciplíny. Například závodní kvokání, dále kvárie (to jsou kvokavé árie) a tak podobně. Ale ta jedna, Ofélie se jmenovala, ta ale vůbec nic nepozřela. Ani nadívané žízalky nesnědla. A tak nebylo divu, že na finále byla hubená, jenom kost a peří. Poslední disciplína byla promenáda v načančaném peří. A tehdy se to stalo. Začal foukat vítr a foukal a foukal. To víte, finále je drahé, a tak kvůli nějakému větru se přece organizátoři nezblázní. A jak přišla Ofélka na řadu, zafoukalo tak silně, že odletěla. Byla hubená jak lunt, a tak se chvíli vznášela nad zemí, než na ni dosedla. To bylo slávy! Zvítězila! Ofélka pak vedla pohodlný život a zase ztloustla. Ale mladým slepicím to nedalo. Začaly si připínat křídla, různě se natřásat a nadskakovat, aby alespoň trošičku vzlétly. Nápad se rychle rozšířil, protože hloupost se vždycky šíří rychleji než moudrost. Dnes už si ptáci křídla nesundávají. Ale stejně, křídla nekřídla, slepice zůstaly pořád přízemní tvorové.

Aděla Valentová, 8. A

Zpráva o činnosti rady města

39. zasedání – 7. 6. 2004

- schválila žádosti o prominutí poplatků z TKO
- určila zástupce na řádnou valnou hromadu VHZ, a. s. – 29. 6. 2004
- schválila žádosti o pronájem kůlen a pozemků – čp. 400
- doporučila ZM ke schválení návrh na uzavření MŠ Údolní
- vzala na vědomí konání veřejného zasedání ZM a schválila program
- uložila jednat o nabídce smlouvy o výkonu činnosti OLH s Lesy ČR Hanušovice
- vzala na vědomí informaci o významné lokalitě u Raškova – hadce a bučiny
- schválila žádost o finanční příspěvek – Automotoklub Hanušovice
- vzala na vědomí konání konference Orlicko-Kladsko 2004
- neschválila žádost o zaměstnání
- neschválila žádost o půjčku z FRB
- vzala na vědomí informace Fondu ohrožených dětí
- projednala věc rekonstrukce CZT Hlavní
- projednala dopis poslance Petra Krilla a uložila věc řešit starostovi města

- schválila žádost o prominutí poplatku za neinvestiční náklady - MŠ Hlavní, VI/2004

40. zasedání – 21. 6. 2004

- doplnila členy kulturní komise
- vzala na vědomí konání 2. městského plesu
- vzala na vědomí odpověď na dopis panu Z. Vémolovi
- schválila odměny členům JPO II
- delegovala zástupce na soutěž v lovecké střelbě O pohár starosty Města Hanušovice
- vzala na vědomí výpověď z pracovního poměru
- schválila pronájem části pozemku pč. 1656, kú. Hanušovice
- vzala na vědomí dopis paní J. Kubánkové a uložila znovu odpovědět
- vzala na vědomí dodatky ke smlouvám ŠPVS, a. s. – pronájem infrastruktury
- schválila žádost o úlevu z poplatku za odvoz TKO
- vzala na vědomí nabídku pojištění majetku
- vzala na vědomí odstoupení od žádosti o půjčku
- vzala na vědomí změnu půjčovních hodin Městské knihovny
- vzala na vědomí informace o jednání s ředitelem Hanušovické lesní a. s.

Poděkování

S politováním jsme přijali skutečnost, že ke konci června předčasně ukončila činnost Mateřská škola na ulici Údolní v Hanušovicích. Mrzí nás to o to víc, že děti tak přišly o krásné přírodní prostředí, ve kterém mohly svou předškolní docházku uskutečňovat. Proto děkujeme především paní učitelce Nikolovové, paní učitelce Hetmánkové a též ostatnímu personálu, prostě všem, kteří se o naše děti v „horní“ školce starali, a přejeme jim, aby se jim příjemně pracovalo v novém působišti, spolu s našimi dětmi.

Rodiče

Oznámení

Vedení školy oznamuje všem rodičům, jejichž děti navštěvují MŠ ul. Hlavní, že obědy se prodávají předem od 25. 8. 2004 v budově školní jídelny. -zš

Hledáte vhodný způsob **financování** Vašich **bytových potřeb**?
Potřebujete zajistit **akontaci** k úvěru, **investovat** do nákupu zboží či **materiálu**? Po telefonické domluvě Vám v nejbližším možném termínu zajistíme schůzku s **kvalifikovaným úvěrovým poradcem**, který Vám vypracuje vhodné návrhy řešení - **zdarma!!**
Stačí jen zavolat na: 608 428 150. placená inzerce

Jak dát rodičům agresivních žáků najevo, že šikana se týká i jich

Nabízím pohled řadového učitele, který nemá možnosti či nástroje, jak se účinně bránit, jak bránit šikanování, ale i šikanujícího před další narůstající trestnou činností. A tou šikana bezesporu je.

Učitel má zodpovědnost za dítě, které mu rodiče svěří - a to je naprosto v pořádku. K tomu nástroje máme také. Dokážeme zabavovat nebezpečné předměty, procházet mezi dětmi a rozmlouvat jim riskantní záležitosti, které by vedly k úrazům, věnovat se jim v případě nevolnosti a nemoci, být 24 hodin v pohotovosti, pokud jsme s dětmi na výletě, na škole v přírodě a podobně.

Ale co v případě, kdy se objeví šikana? Jaké nástroje máme k dispozici? Jak můžeme účinně zasáhnout, když nemáme čím? Jak a čím můžeme razantně a zřetelně vymezit hranice chování jednotlivým žákům tak, aby cítili, že dále už ne, a pokud ano, následuje výrazné a jasné potrestání, nekompromisní řešení?

Jak dát důrazně rodičům agresivních žáků najevo, že tato záležitost se týká i jich, že zřejmě nezvládají svoji výchovnou roli? Jejich povinnost není pouze posílat pravidelně dítě do školy, ale také dítě poučit o vztazích a dohlížet na to, aby se chovalo k ostatním slušně. Aby neublížovalo, netýralo a neponižovalo spolužáky, aby fyzicky nenapadalo učitele, o slovních výpadech ani nemluvě. Možná to zní neuvěřitelně, ale jsou i takoví rodiče, které hrubá síla jejich dítěte těší. Otevřeně přiznají, že mu doma říkají, ať se nedá. Prý - co může být pro jejich dítě prospěšnější než mít v dnešní době ostré lokty, umět vzbuzovat v druhých strach a naučit se šikovně obcházet zákony?

Co pak může učitel jako „sám voják v poli“?

To, že dítě páchající nepravostí na druhých rozhovory a důtky mnohdy nezaráží, ale naopak podtrhnou sílu a chuť šikanujícího

pokračovat, nemusím ani uvádět. Proto často šikana pokračuje dále, jenomže skrytě a rafinovaně.

Souhlasím s tím, že škola nese zodpovědnost za žáka, za to, že se mu nic ve škole nepříhoda a nikdo mu nebude ubližovat. Ale je potřeba, aby také škola měla v ruce nástroj, aby nemusela spoléhat pouze na mapování situace a psychologické rozhovory. Škola potřebuje zákon, který bude jasně definovat, za jakých okolností se bude žák nejenom vzdělávat, ale také jak se bude ve škole chovat, a pokud nebude, co může následovat.

Přiznejme si otevřeně, že většina agresivních žáků má problémy s vlastním sebehodnocením a vnímáním reality okolo sebe a zřetelně vyznačené a zákonem podepřené možnosti - hranice - jsou pro ně daleko čitelnější a jasnější než vleklé rozhovory a prosby, aby se nad sebou zamyslel.

Střední školy mají možnost žáka, který překračuje na jejich půdě zákon (nemusí jít pouze o šikana), vyloučit. Proč se takto nemohou chránit i školy základní? Základní vzdělání je povinné, ale není povinné snášet chování dítěte, které opakovaně a přes veškerá řešení ubližuje druhým.

Podpořme školy zákonem, kde bude jasně definováno to, že pokud se žák opakovaně dopouští na půdě základní školy trestné činnosti a veškeré možnosti nápravy selhaly, má škola pravomoc se s takovým žákem rozloučit. Vrací se rodičům, a pak je už na nich, aby zajistili svému dítěti povinnou školní docházku jinde. Buď v jiné základní škole, kde budou seznámeni s tím, proč žák přechází, anebo formou soukromých učitelů.

Možná při této hrozbě komplikací by rodiče ochotněji spolupracovali v této záležitosti se školou, podpořili by její autoritu, sledovali by chování svého dítěte a nezůstávali by lhostejní a pasivní, jak to v mnoha případech bývá. A to ve smyslu - je ve škole, tak si to zařídíte, jak chcete; mě doma nezlobí.

Pokud bude mít škola možnosti zasáhnout například tímto způsobem, a bude tak mít větší pravomoci ochránit děti, které je navštěvují, pak je možné rodičům slíbit, že uděláme všechno, co je v našich silách, aby jejich dětem nebylo ve škole ubližováno.

J. Michalík, J. Voženilková, Učitelství č. 19/2004, str. 19

Ohlédnutí za nejúspěšnějšími sportovními akcemi pro ZŠ ve školním roce 2003/2004

V uplynulém školním roce dosáhla naše škola mnoha sportovních úspěchů a s těmi nejúspěšnějšími z nich bychom Vás teď rádi seznámili.

Coca-Cola CUP

Již v předchozích dvou číslech Hanušovických novin zmiňovaný pohár Coca-Cola CUP skončil pro naši školu nad očekávání velmi úspěšně. Fotbalová soutěž určená pro žáky druhého stupně základních škol, která letos slavila už svoji sedmiletou historii, se rok od roku stává oblíbenější u všech typů základních škol a zároveň roste i kvalita celého fotbalového turnaje.

Naši kluci prošli bez porážky celou svoji oblast a postoupili do dalších kol, kterých se zúčastnilo 64 nejlepších škol z republiky. Naši škole byla losem vybrána škola z Trutnova. Na hlavním fotbalovém stadionu v Trutnově odehráli naši fotbalisté rovnocenný zápas, který bohužel nedokázali dovést do vítězného konce a v utkání podlehli o jeden jediný gól v poměru 2:1. Znamená to, že klukům utekl sen postoupit do finálového turnaje, který by se konal v Praze za účasti 16 nejlepších škol z republiky. Ale i přes to všechno kluci dokázali, že fotbal hrát umí, a všem školám, proti kterým hráli, dokázali být více než vyrovnaným soupeřem.

(pokračování na straně č. 4)

V tomto školním roce měli naši kluci velmi talentovaný a silný tým, který od samého počátku nesl i silného sportovního ducha, který měl touhu vítězit.

Tímto článkem bych chtěl poděkovat všem klukům, kteří se tohoto turnaje zúčastnili, a všem, kteří nás v tomto školním roce už opustí, popřát, aby jejich výkony a fotbalový um bavil i ostatní učitele a trenéry na středních školách a učilištích. Do nadcházejícího školního roku jim přeji podobné a ještě úspěšnější výsledky.

Jména našich fotbalistů, kteří úspěšně reprezentovali naši školu: Jiří Winkler, Ondřej Diviš, Aleš Warenich, Aleš Winkler, Ondřej Slíž, Vladimír Zavadil, Petr Rajnoha (C), Martin Vondráček, Martin Vinkler, Lukáš Havelka, Jaroslav Kročil, Petr Olbort, Tomáš Halady, Petr Adámek, Michal Podgrabinský, Jan Vondráček, Michal Tóth.

McDonald's CUP

Ani naši mladší kluci se neztratili. McDonald's CUP je opět fotbalový turnaj, avšak určený pro první stupeň základní škol a navíc rozdělen na dvě kategorie: kategorii A - 1.-3. třída a kategorii B - 4.-5. třída.

V letošním roce byla úspěšnější kategorie mladší. Starší kategorie malinko klopýtla, ale i přesto jí patří velký dík a podpora od nás všech, kteří se turnaje zúčastnili. Přejeme jim, ať je pro ně nový ročník tohoto poháru úspěšnější.

Naši mladí talenti (tzv. benjamínci) však vstoupili do turnaje se vztyčenou hlavou. V první fázi vyhráli okrskové kolo, kterého se zúčastnily tři školy, a naši borci dokázali vstřelit svým soupeřům dohromady 18 branek! Postoupili tak do finále okresního, kde už je čekali vítězové ostatních okrsků. Ale i v tomto kole naše prťata dokázala vyhrát, a tak měli právo reprezentovat náš okres na krajském finále, které se konalo dne 25. května 2004 na fotbalovém stadionu v Olomouci. Své síly zde změřili finalisté ostatních okresů z kraje Olomouc. I na tomto silně obsazeném turnaji naši kluci nechtěli hrát žádné druhé housle a dokázali vybojovat 3. místo! Patří jim tedy velký dík a obdiv, a věřím, že i v nadcházejícím ročníku tohoto turnaje budou podobně úspěšní.

Jsem rád, že alespoň část kluků dokáže trávit svůj volný čas a prodat právě například v takových soutěžích. Možná právě tyto kluci budou do budoucna vzorem těm ostatním a ti třeba dostanou taky chuť a motivaci začít pěstovat nějaký sport a chtít vyhrávat. Velký podíl na úspěchu bych chtěl připsat také panu Baslerovi, který od samého počátku pomáhal kluky vést a motivovat je k dobrým výkonům. Touto cestou děkuji a věřím v úspěšnou spolupráci v dalších ročnících.

Představuji naše úspěšné benjamínky: Daniel Winkler, Jaroslav Diviš, Denis Tomíček, František Ambroz, Martin Ján, Martin Michalčák, Nikola Šimeková, Tomáš Brázda, Lukáš Kučera, Max a Ondřej Ščamburovi, Marián Vítek, Marek Fibich.

36. ročník Poháru Českého rozhlasu v atletice pro rok 2004

Také naši atleti letos potvrdili své kvality a v silném okresním kole, které se konalo dne 21. května 2004 na Tyršově stadionu v Šumperku, vybojovali 3. místo, které znamenalo postup do krajského kola.

To se konalo dne 2. června na atletickém stadionu v Olomouci. Naši školu reprezentovali starší kluci (8.-9. třída) a soutěžili v těchto disciplínách: běh na 60 m a 1500 m, skok vysoký a daleký, vrh koulí a štafeta. Z celkového počtu 10 škol se naši kluci umístili na 9. místě.

Úspěch byl už v tom, že dokázali postoupit z okresního finále a ve finále krajském už mohli jen překvapit. Když se podíváme na podmínky, které naši atleti mají, tak už proto je to pro naši školu úspěch. Všichni doufejme, že podmínky pro přípravu těchto talentů se brzy zlepší a naši žáci budou moci každým rokem být vyrovnanými soupeři šumperským a zábřežským sportovním školám. Děkuji tedy všem atletům za přístup k letošnímu ročníku poháru v atletice a přeji jim mnoho sportovních úspěchů v dalších ročnících. *(pokračování na další straně)*

Soupiska starších kluků: Tomáš Radoch, Michal Šupák, Tomáš Fellingner, Jaroslav Kročil, Martin Vinkler, Michal Minář, Ondřej Diviš, Michal Rychlý, Tomáš Durdák, Jakub Musil, Miroslav Ondryáš.

Minikopaná 2003/2004

V průběhu výše uvedených soutěží probíhaly taky soutěže menší; jednou z nich byl turnaj v minikopané. Od velkého fotbalu se tento turnaj liší v pravidlech a velikostí hřiště. Tento způsob hry fotbalu zdokonaluje všem fotbalistům techniku a radí se spíše do přípravného období mezi soutěžemi.

Starší kategorie (8.-9. třída)

V této kategorii soutěžili kluci, kteří hráli zároveň i Coca-Colu, a tak sehraňost a kvalita zde zůstala zachována. Svě okřskové kolo vyhráli a postoupili do okřsního finále, které se konalo dne 15. dubna 2004 v Šumperku. V celkovém pořadí skončili kluci na třetím místě. Pro ně samotné to bylo zklamání, protože měli jako tým na to, aby vyhráli a postoupili do krajského finále. Bohužel jim malinko chybělo štěstí v zakončování a u většiny hráčů bylo vidět, že nejsou na malé hřiště a na menší prostor zvyklí a že jim to dělalo problémy. Ale třetí místo v okřsním finále je pro naši školu úspěchem a je dobré zůstat i jednou nohou na zemi a nezvyknout si všechno vyhrávat.

Mladší kategorie (6.-7. třída)

I naši mladší vybojovali postup z okřskového finále do finále okřsního, které se konalo dne 10. června 2004, opět v Šumperku. Z celkového počtu 9 škol se naše škola umístila na místě šestém. Po úspěšném fotbalovém a celkovém sportovním klání, které se do té doby v Hanušovicích odvíjelo, začíná naše škola vzbuzovat respekt u ostatních škol a naši kluci si toho byli vědomi. Ve skupině narazili na kvalitní školu z Mohelnice a na I. ZŠ Šumperk. Skupinu vyhráli zároveň s Mohelnicí, a vzhledem k tomu, že obě školy měly stejný počet bodů i vstřelených a obdržených branek, tak o postupu do finálové trojky musel rozhodnout penaltový rozstřel, ve kterém se štěstí usmálo na mohelnickou stranu. Naším klukům nezbylo tedy nic jiného než hrát o 4.-6. místo. Kluky penalty hodně poznamenaly, a tak dále vypadal také jejich výkon, ve kterém už se nedokázali dostatečně motivovat. Do té doby však patřili fotbalovým umem na druhé místo ihned za Zábřehem, který dominoval výbornými fotbalisty. Takový už je však sport a i ten propad může jednou přijít. Ale každou porážkou se člověk učí, a tak věřím, že v příštím roce si kluci napravit svoji reputaci. U mladší kategorie se taky malinko projevuje ještě nezkušenost z takových turnajů, která mnohdy hodně rozhoduje.

Tímto ohlédnutím bychom chtěli poděkovat jménem kabinetu tělesné výchovy a vedení školy všem lidem, kteří se určitou měrou zasloužili o velký úspěch, kterého naše škola v tomto školním roce dosáhla. Všem sportovcům přejeme, aby o velkých prázdninách nabrali nové síly a do nového školního roku vstoupili stejně úspěšně jako do roku letošního.

Za ZŠ Hanušovice, Tomáš Rajnoha a Yvona Jánová

Bambus Bruno Ferrero

V jedné nádherné zahradě rostl velkolepě vyhlížející bambus. Pán zahrady ho měl rád více než kterýkoli jiný strom. Bambus rok od roku sílil a rostl do krásy. Dobře věděl, že ho pán má rád, a proto byl šťastný.

Jednou pán přišel ke svému milovanému bambusu a řekl: „Milý bambuse, potřebuji tě.“

Nádherný strom pocítil, že nadešla chvíle, pro kterou vyrostl, a s velkou radostí v hlase prohlásil: „Jsem připravený, pane. Udělej se mnou, co chceš.“

Pánův hlas zněl vážně: „Abych tě mohl použít, musím tě porazit.“

Bambus se vyděsil: „Pane, ty mě chceš porazit? Vždyť jsem nejkrásnější strom ve tvé zahradě! Ne, prosím tě, ne! Využij mě pro své potěšení, pane, ale neporážej mě.“

„Milý bambuse,“ pokračoval pán, „jestliže tě neporazím, nebudu tě moci ani použít.“

V zahradě se rozhostilo naprosté ticho. I vítr přestal vát. Bambus pomalu sklonil svou nádhernou korunu a zašeptal: „Pane, jestli mě nemůžeš použít, aniž bys mě porazil, tak mě poraz.“

„Milý bambuse,“ řekl ještě pán, „nejenže tě musím porazit, ale musím ti také ořezat větve a listy.“

„Pane, měj se mnou slitování. Znič mou krásu, ale nech mi větve a listy.“

„Když je neořežu, nemůžu tě použít.“

Slunce si zakrylo tvář, motýl vystrašeně odlétl. Bambus se roztřásl a slabým hlasem řekl: „Pane, ořež je.“

„Milý bambuse, musím s tebou udělat ještě něco. Musím tě rozseknout napůl a vytrhnout ti srdce. Jinak bych tě nemohl použít.“ Bambus se sklonil k zemi a šeptal: „Pane, rozsekní mě a trhej.“

Tak pán zahrady porazil bambus, odřezal větve a listy, rozsekl ho a vytrhl mu srdce. Pak ho odnesl na místo, kde ze země tryskal pramen, poblíž polí, která trpěla suchem. Jemně připevnil jeden konec milovaného bambusu k prameni a druhý namířil na vyschlá pole.

Průzračná, chladná, čerstvá voda se vydala tělem bambusu až k polím. Na polích byla zasetá rýže a přinesla výbornou úrodu.

Tak se bambus stal velkým požehmáním, i když byl porazen a zničen. Když byl ještě nádherným stromem, žil jen pro sebe a radoval se ze své krásy. Porazený, zraněný a znetvořený se stal prostředkem, jímž pán zavlažoval své království.

Informace Základní školy Hanušovice

(dokončení z 1. strany)

- + Nové kuchařské zařízení do školní jídelny přes 700 000,- Kč
- + Oprava tělocvičny v Mateřské škole Hlavní
- + Soutěže v průběhu roku - Velikonoční laťka, matematický Klokan, DOREMI, vybíjená, recitace, závody na koloběžkách, nohejbal - turnaj ve Vojtíškově, přebor ZŠ v malé kopané

Se spoluvyhlašovatelem našeho města byla vyhlášena soutěž ve sběru plastů a papíru. Díky všem, co přispěli sponzorskými dary. Věříme, že v příštím roce se tato záslužná akce opět uskuteční.

Co nás mrzí:

- S příchodem některých žáků pokus o šikanu ve veřejných dopravních prostředcích a na veřejnosti
- Kouření v prostorách školy a na veřejnosti
- Krádeže v šatnách, před školou a ničení hřiště
- Vulgárnost chlapců i dívek ve škole a hlavně mimo ni
- Nezáměr některých rodičů o práci dětí a jejich chování na veřejnosti, zejména ve večerních hodinách
- Ničení školního pozemku ve večerních hodinách

V průběhu roku navštěvovalo naši školu 524 žáků, obě mateřské školy 102 předškoláků. O chod zařízení se staralo celkem 62 pracovníků. Rozpočet zařízení čítá do 15 000 000,- Kč. Nejlepší žáci obdrželi sladké odměny, jejich portréty budou na nástěnce školy.

Závěrem předkládám tabulku o prospěchu a chování našich žáků.

	prospěl	neprospěl	vyznam.	pochvaly	Napomenutí třídního učitele	Důtka třídního učitele	Důtka ředitele	2. st.	3. st.	třídní učitel
1. A	20	-	-	9	-	-	-	-	-	Demelová
1. B	23	-	-	11	-	-	-	-	-	Pitáková
2. A	21	1	-	14	-	-	-	-	2	Cikrytová
2. B	20	1	-	6	3	-	1	1	-	Davidová
3. A	25	-	-	21	1	3	1	-	-	Opletalová
3. B	23	-	-	9	1	2	-	-	-	Kubičková
4. A	17	-	-	7	2	-	-	-	-	Šašurová
4. B	19	1	-	8	5	-	-	-	-	Mátychová
5. A	24	1	-	8	1	-	-	-	-	Janočková
5. B	23	-	-	13	-	-	-	-	-	Šulová
I. stupeň	215	4	-	106	13	5	2	2	2	
6. A	26	1 oz	6	6	7	-	1	3	1	Jánová
6. B	25	1	4	4	3	1	4	2	-	Netolická
6. C	23	2 oz	4	8	2	-	-	1	1	Podvolecká
7. A	19	3 oz	5	3	-	1	2	3	-	Pátková
7. B	22	2 oz	10	12	-	-	-	3	-	Mikolášová
7. C	22	3 oz	12	13	-	1	-	-	-	Winklerová
8. A	18	4 oz	7	5	-	-	-	-	-	Divišová
8. B	21	1 oz	4	3	-	2	-	-	-	Zerzáň
8. C	22	1 + 1 oz	6	12	-	-	1	-	1	Šubrtová
9. A	26	-	3	4	-	-	4	-	-	Hlavenková
9. B	28	-	4	16	-	-	-	2	1	Rulíšková
9. C	27	-	8	9	-	3	1	2	1	Podgrabinská
II. stupeň	279	3 + 17 oz	73	95	12	8	13	16	5	
celkem	494	7 + 17 oz	73	201	25	13	15	18	7	

Za vedení školy, Mgr. Jaromír Straka, ředitel ZŠ

Historie města Hanušovice

část 112.

Počátek 20. století v událostech na Hanušovicu

Nástup 20. století začal tak jako každý jiný nový rok, bez větších oslav, neboť nikde v záznamech není sebemenší zmínka o něčem podobném. Lidé měli tehdy daleko jiné starosti nežli člověk dnešní. Rozvíjející se průmysl některým lidem práci bral, jiným zase nabízel, ovšem za velmi nízké mzdy a mnohdy otrockou práci. Nastával pozvolný úbytek obyvatelstva malých obcí a osad z řad převážně mladých obyvatel, hledajících uplatnění a obživu ve větších průmyslových centrech, jelikož je půda jejich domova nebyla schopna uživit.

Zdejší obyvatele sužovala nejen příroda, která občas ukázala svoji krutou moc, ale také ničivé požáry objektů, které mnohdy postižený budoval celá léta. Mnoho obyvatel trpělo podvýživou a nemocemi, z nichž některé byly neléčitelné. Mezi takové patřila tuberkulóza, kdy se pro nemocné nedělalo nic jiného než jejich izolace od lidí zdravých. Z nemocí léčitelných se mnohé neléčily pro nedostatek finančních prostředků, hlavně v chudých rodinách.

Monarchii v této době vládl již třiapadesátý rok 71letý císař František Josef I., ctitel všeho starého a zaběhlého.

Teď se však podívejme na události, které se díky různým záznamům, zvláště kronikářů, podařilo dochovat.

Události roku 1901

18. 3. se v nedalekých Vikanticích (tehdy Weigelsdorf) narodil Rudolf Drexler. Jako operetní komik působil v ČSR, Berlíně, Mnichově a Vídni, kde také ve věku 71 let zemřel.

28. července se narodil v Senince (tehdy Spiegglitz) německy píšící spisovatel Emil Moser, povoláním obchodní cestující. Byl autorem tehdy populární lidové četby, psané nářečím z podhůří Králického Sněžníku.

1. září nastoupilo do školy v obci Sklené (tehdy Glasdörfel, dnes chalupářská součást obce Malá Morava, kde v současné době žije pouze okolo 15 stálých obyvatel) 60 dětí, jejichž rozdělení, co se pohlaví týče, bylo vzácně paritní - 30 děvčat a 30 chlapců. Je nutné dodat, že obec Sklené, ležící v horské oblasti masivu Králického Sněžníku, měla v době záznamu okolo 50 stavení, a připočteme-li děti v předškolním a poškolním věku, je to otázka k zamyšlení.

Tragická událost se stala 25. září, kdy vyhořel v Hanušovicích dům čp. 72 Eduarda Kürbela. S obytným domem lehla popelem také stodola a kůlna. Veden životní nutností, pan Kürbel vše znovu postavil. Dům byl zbořen v 50. letech. Pro orientaci - stál naproti dnešnímu domu čp. 446 při cestě do horních Hanušovic.

Neméně krutý požár postihl 4. října obec Hynčice n. M. Při tomto velkém požáru, bez uvedení důvodu, bylo postiženo několik tamních obyvatel. Johann Lazermann přišel o stodolu a kůlnu, Josef Demel a Franz Katzer o stodoly. V objektech byla pravděpodobně uskladněna převážná část polní úrody, tak důležitá pro normální přežití majitelů a jejich rodin.

V prvním roce 20. století byla dokončena lesní silnice Vysoký Potok-Trojice. Jednalo se o zpevněnou silnici, zatímco její pokračování, Trojice-revír Moravský Karlov, bylo vybudováno jako silnice měkká. Projekt lesních silnic v Hrubém lese vypracoval ing. Roubíček již roku 1896. Stavbu řídil podnikatel v oboru stavebnictví Josef Wolf z Vysokého Potoka (tehdy Hohenflus), v režii rudské liechtenštejnské vrchnosti, která vlastnila tamní lesy, kde čekalo na vytěžení velké množství dřeva. Silnice se stavěla o šířce 4,0-4,5 m, přičemž bylo využito 2 m široké staré, původní cesty.

Události roku 1902

Tento rok byl pravděpodobně na zajímavé události chudý, neboť záznamů k němu se vázících je poskrovnu.

Snad tedy čtenáře zaujme záznam učitele (pravděpodobně Franze Schramma), jenž s potěšením uvádí, že škola v Potučníku (tehdy Lauterbach) v lednu obdržela od pana Klementa Jurenky z Olomouce 150 školních sešitů a od pana faráře Lipského 40 biblických obrazů. Také hostinský Klement daroval „jeho“ škole vycpaného jestřába, výra, sluku, tchoře a veverku.

Jako každý rok, tak i v roce 1902 byly slouženy mše svaté u příležitosti narozenin jeho veličenstva, císaře Františka Josefa I., který se narodil 18. srpna 1830. Školní mládež se povinně účastnila těchto mší, ale z tehdejšího pohledu to nebylo nic mimořádného, neboť návštěva bohoslužeb byla nedílnou součástí života zdejších obyvatel.

Krátce před skončením roku potkalo neštěstí rodinu Franze Neugebauera. Den před Štědrým dnem, 23. prosince zachvátil požár jeho tírnu lnu v Hanušovicích, která vyhořela. Jaké bylo prožití vánočních svátků rodiny Neugebauerů, lze domyslet.

Na Hanušovicu bylo tíren lnu mnoho a v samotných Hanušovicích jich bylo nejméně pět. Požár takové tírny se dá v dnešní podobě přirovnat k požáru benzinové čerpací stanice.

(Pokračování příště)

-jh

Prameny: Emil Hošek, S. M., záznamy kronikářů

Jubilea

V měsíci srpnu 2004 oslaví své významné životní výročí tyto naši spoluobčané:

85 let paní Vlasta Novozámská a pan Jan Matýs,

75 let paní Ludmila Srbová, Anna Bývalcová a Jarmila Hlaváčová a pan Miroslav Vinkler,

70 let paní Antonie Jablončíková,

65 let paní Věra Krmelová a Blanka Večeřová a pánové ing. Václav Zmeškal, Walter Schindler a Josef Hubacz,

60 let paní Gerda Friedrichová a Jana Plisková,

50 let paní Miluše Koláčková a Helena Krejčová a pánové Jaroslav Kapuš, Jiří Mareš a František Harbich.

Blahopřejeme!

V měsíci červnu 2004

se narodili:

Alena Kreifová, Nikola Začalová, Maxmilián Kolář a Jan Koláček

zemřel:

pan Zdeněk Jiříček

Vážení jubilanté, pokud nesouhlasíte s uveřejněním Vašeho jubilea v některém z dalších čísel Hanušovických novin, sdělte tuto skutečnost vždy do 15. dne předcházejícího měsíce (do uzávěrky) vydání, ve kterém máte být uvedeni na podatelně MěÚ Hanušovice.

Pokud tak neučiníte, bude to chápáno jako souhlas s uveřejněním Vašeho jména a výročí v rubrice Jubilea.

Redakce Hanušovických novin

Půjčovní doba

**Městské knihovny
v Hanušovicích v srpnu 2004**

Pondělí 9.00-12.00 13.00-17.00 hod.

Úterý zavřeno

Středa 9.00-12.00 13.00-17.00 hod.

Čtvrtek zavřeno

Pátek 9.00-12.00 13.00-17.00 hod.

Sociální komise informuje

Sociální komise při MěÚ Hanušovice ve spolupráci s firmou Vobus připravují:

Nákupní zájezd do Nysy - úterý 17. 8. 2004

Odjezd od pošty v 6.00 hod., cena 100,- Kč

Zájezd do ZOO a na zámek Lešná - úterý 24. 8. 2004

Odjezd od pošty v 7.00 hod., cena 170,- Kč,
hanušovičtí důchodci 140,- Kč; seniorům bude uhrazen i vstup do ZOO

Přihlášky přijímá paní Chybová v Železářství u nádraží
a firma Vobus v budově MěÚ.

Mlsáme s létem

Léto je dobou hojnosti, kdy na zahrádkách dozrávají různé druhy ovoce i zeleniny. Využijme tedy těchto darů a připravme si něco dobrého pro letní horké dny. Vyzkoušejte naše recepty.

Salát s bylinkami

Potřebujeme: 1 letní salát (nejlépe ledový), svazek bylinek (roketa, kerblík, kopr, čínská hořčice, bazalka); na zálivku 4 dcl vody, 1 lžičku soli, 3 lžičky cukru, 1 lžičku balzámového octa (Aceto balsamico), 2 lžice olivového oleje; na ozdobení kousek balkánského sýra.

Příprava: Salát omyjeme, pokrájíme na větší kousky a smícháme s nadrobno nasekanými bylinkami. Vmícháme olej. Poté přelijeme zálivkou z vody, cukru, soli a octa a navrch ozdobíme strouhaným balkánem.

Letní ovocný dort

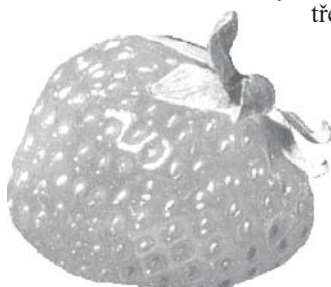
Potřebujeme: Na korpus 10 dkg cukru krupice, 10 dkg polohrubé mouky, 5 vajec, 3 lžice horké vody, strouhaný kokos; na náplň 2 pochoutkové kysané smetany, 1 velký bílý jogurt, 1 smetanu ke šlehání, 25 g želatiny v prášku (odpovídá 6 plátkům želatiny), která se nevaří, 1,5 dcl vody, cukr dle chuti; navíc 25 dkg ovoce (jahody, maliny, rybíz, možno i kompotované), meruňková zavařenina, želatina na ozdobení dortu (která se vaří).

Příprava: Ušleháme žloutky s cukrem a vodou do pěny, bílky do sněhu. Žloutkovou směs umícháme s moukou a 3 lžicemi sněhu, poté jemně promísíme se zbylým sněhem. Naplníme vymazanou a kokosem vysypanou dortovou formu a upečeme. Mezitím si připravíme náplň. Želatinu (bez vaření) necháme nabobtnat v asi 1,5 dcl vody a pak zahříváme do rozpuštění, max. na 60 °C. Smícháme jogurt s kysanou smetanou, osladíme cukrem podle vlastní chuti a pomalu přiléváme tekutou želatinu. Dáme na chvíli do lednice, a když začne směs houstnout, jemně vmícháme pevně ušlehanou šlehačku.

Vychladlý korpus prokrojíme napůl a obě poloviny tence potřeme meruňkovou zavařeninou. Spodní část dáme zpátky do formy (můžeme vyložit alobalem), nalijeme náplň, vmáčkneme do ní polovinu ovoce a přikryjeme horní částí dortu. Opět potřeme tenkou vrstvou zavařeniny, poklademe zbylým ovocem a přelijeme želatinou na zdobení dortů, připravenou podle návodu. Dort pak dáme chladit do lednice, nejlépe přes noc. Pro dovršení nejlahodnější chuti a vzhledu před podáváním zdobíme šlehačkou.

Přejeme Vám dobrou chuť!

-mj

Cestování po Evropě

Po delší době opět navštívíme Portugalsko a podíváme se do města, které nedávno žilo fotbalovým mistrovstvím Evropy - do Porta.

Porto, druhé největší město země, dalo jméno nejen světoznámému výbornému portskému vínu, ale i celému Portugalu. V 1. století př. n. l. vyrostlo na levém břehu řeky Douro římské obchodní centrum Cale. Na druhém břehu pak díky vzkvétajícímu obchodu vzniklo město Portus (přístav). Obě se časem spojila a vzniklo hlavní město provincie Portucalia, po němž bylo později pojmenováno celé království a dnešní stát. V r. 1111 zde byla postavena honosná katedrála, v níž byli oddáni královští rodiče, kterým se v r. 1394 narodil známý propagátor objevitelských cest Jindřich Mořeplavec.

Nejzajímavějšími dominantami města jsou však mosty přes řeku Douro. Vzhledem k tomu, že se zde řeka hluboko zařezává do krajiny, klenou se všechny mosty vysoko nad údolím. Jsou zde dva novější dálniční betonové, dva železniční a jeden, jehož ocelovou konstrukci projektoval Gustavo Eiffel, slavný stavitel pařížské „eiffelovky“. Nejkrásnější je však dvoupatrový most Ponte de Dom Luís I. (na obrázku), který je pro Portány totéž co pro nás Karlův most v Praze.

Historické centrum Porta bylo v roce 1996 vyhlášeno součástí světového kulturního dědictví UNESCO. Není zde sice mnoho významných kulturních památek, ale celková atmosféra je nezapomenutelná. Spleť úzkých strmých uliček z 19. století, krámky se vším možným a spousta kavárniček a hospůdek tvoří romantické prostředí. Nejživějším místem města je náměstíčko

Praca de Liberdade. Uprostřed stojí socha Dom Pedra V. a najdeme zde i radnici. Odtud je jen kousek k místu, kde lze všechnu tu krásu spatřit jako na dlani. Tím místem je věž Torre dos Clerigos patřící ke kostelu stejného jména. Pochází z 18. století, barokní věž měří 75 metrů a až nahoru je potřeba vyšlapat 240 schodů.

A jedna rarita na závěr. Interiéry mnoha městských domů, muzeí, nádraží, ale i kostelů jsou vyzdobeny tzv. azulejos. Jsou to malované keramické obklady, nejčastěji v modrobílé barvě, na nichž jsou ztvárněny výjevy ze života od starověku až po současnost. Toto dekorativní umění převzali Portugalci od Maurů a v každém případě ho dovedli k dokonalosti.

-hp

Toulky po okolí

V předešlém povídání o přehradě Pastviny jsme si slíbili, že se podíváme na výstavbu malé hráze a povíme si něco o elektrárně.

Tzv. „malá hráz“ je situována pod hlavní přehradní nádrží po proudu řeky Divoké Orlice a vzniklá vodní nádrž slouží k vyrovnání nepravidelného odtoku vody od turbíny horní přehrady. Stavěla se v letech 1937-1938. V horní části je 40 m široká, nádrž je dlouhá 1047 m, vytváří plochu 10,3 ha a vejde se do ní 222 tis. m³ vody.

U pravé paty hlavní nádrže je umístěna vodní elektrárna o kapacitě 12 m³/s a spádu 28 metrů. Původně byla zřízena jako přečerpávací, tato funkce byla ukončena v roce 1964. V elektrárně je instalováno vertikální soustrojí se středotlakou Francisovou turbínou s výkonem 2700 kW při 375 otáčkách za minutu. Nad elektrárnou, vybudovanou jako venkovní, byla v roce 1958 postavena zděná budova.

Vlastní stavba elektrárny byla podle plánu ukončena 30. června 1938, s tím, že bude uvedena do provozu již 1. listopadu téhož roku. Vinou politických změn v ČR

(mobilizace a následný zábor pohraničí) se dokončovací práce i z důvodu odchodu odborníků do vojenské služby zpozdily. Do zkušebního provozu se najelo až 8. listopadu. Po čtyřtýdenním provozu bylo zařízení bez závad předáno do provozu trvalého. A tak koncem roku 1938 se dostala do veřejné sítě první elektrická energie z Pastvin. Zmiňovaná elektrárna byla druhou (první, menší byla v Liticích n. Orlicí) plně automatizovanou vodní elektrárnou v Čechách. Její automatika, která je umístěna ve zvláštním domku vedle venkovního soustrojí, je velmi zajímavou součástí elektrárny. Automaticky totiž provádí rozběh turbínového provozu, reguluje napětí, provádí synchronizaci a fázování, odstavení turbínového provozu, elektrické brzdění a uvedení soustrojí do klidu. Konstrukční provedení přístrojů je většinou neobvyklé, ale jednoduché a účelné. Automatika působí zvláštním starobylým dojmem, připomíná muzejní exponát, ale pracuje zcela spolehlivě v trvalém provozu přes 60 let.

Na závěr si povíme o několika větších stavebních a strojních opravách. V zimním období 1947-1948 se prováděla injektáž spodní stavby elektrárny vyrovnávací nádrže. V letech 1957-1958 byla provedena při vypuštění nádrže injektáž spodní stavby elektrárny. V r. 1963 proběhla oprava základových výpustí. Při vypuštění v r. 1978 byla opět provedena oprava výpustí elektrárny. Poslední vypuštění nádrže proběhlo v roce 2000, kdy byla provedena oprava hráze a vyměněny opotřebované části elektrárny.

(Pokračování příště) -hpm

Hráz vypuštěné nádrže ↓

TAKOVÉ NORMÁLNÍ LÉTO...

(dokončení z 1. strany)

Názory na charakter letošního léta mohou být skutečně různé. Jak to tedy s ním opravdu je? Loňské léto nebylo normální, jeho charakter po stránce teplot a srážek odpovídal spíše subtropickému podnebí, a ne podmínkám mírného podnebného pásu.

Průběh letošního léta svým charakterem odpovídá klimatickým podmínkám pro zeměpisnou šířku, v níž se naše republika rozkládá. Loňské léto bylo velmi suché a vláhový deficit jím způsobený nebyl letos dosud vyrovnán.

Mnozí meteorologové prohlásili, že mohutná tropická bouře předznamenala charakter letošního léta. Bylo to 8. července.

Kladem letošního léta může být pěkný vývin obilovin, zeleniny i brambor; vše ukazuje na velmi dobrou sklizeň. Počasí je rovněž velmi příznivé pro růst hub. Je tedy třeba vidět i tuto kladnou stránku letošního léta.

Léto nás ale může ve své druhé části ještě překvapit. Doufejme, že dojde k uklidnění a zlepšení počasí, abychom pak na uplynulé letní měsíce rádi vzpomínali.

-jk

12 nejlepších vitaminů

vitamin **B₆**

KDE JE VITAMINU NEJVÍC

Neloupaná rýže, brambory, luštěniny (např. čočka), vepřové maso, banány, mléko, ořechy.

JAK VITAMIN PROSPÍVÁ DUŠI

Pomáhá při PMS: Vitamin B6 (pyridoxin) je zázračnou zbraní proti kolísání nálady před menstruačním cyklem (PMS).

V ČEM POMÁHÁ ORGANISMU

Klimakterium: Společně s vitaminem D a vápníkem je prevencí osteoporózy. Posiluje navíc také nervový a imunitní systém.

CO SE STANE PŘI JEHO NEDOSTATKU

Denní potřeba: 1 mg až 1,8 mg (např. 180 g vlašských ořechů). Symptomy nedostatku: nechutenství, střevní potíže, problémy růstu, únava.

-eg

Duha, sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi Klub mládeže Salix-SK Hanušovice

Činnost za měsíc červen 2004

Na první červnové schůzce jsme oslavili MDD, na konci června svátek Honzy. Během měsíce také Honza a Marek úspěšně dokončili přijímačky do klubu. Blahopřejí.

Začátkem měsíce rovněž vyšlo již 5. číslo klubového časopisu Pramínek. Nejoblíbenějšími rubrikami zůstávají stránky s vtipy a zajímavostí z přírody. Hádanky a rébusy jsou zatím pro klubáky tvrdým oříškem.

V sobotu 12. června uspořádali v městském parku zahrádkáři a hasiči Dětský den. I my, Duha, Salix-SK, jsme se nakonec také prezentovali dvěma soutěžemi. Myslím, že mohu konstatovat, že vše proběhlo ke spokojenosti většiny dětí. Dokonce i počasí tentokrát přálo. Děkujeme hasičům a zahrádkářům za spolupráci.

Klubáci i hosté si též s chutí zasoutěžili v závodech papírových formulí. V různých disciplínách nakonec vyhrál Miloš Gronych. K dalším velmi úspěšným hrám během června lze zařadit Číslované hůlky, Boj o dutinku, Indiánský speciální lakros, Na princeznu atd.

Několikrát jsme o sobotách pracovali na klubovém přechodném tábořišti při přípravě závěrečného slavnostního ohně. Ten zazářil v sobotu 26. 6. 2004 a pěkně se vydařil. I počasí přálo! Škoda jen, že nepřišli také rodiče a pozvaní hosté.

V druhé půli června jsme provedli generální úklid klubovny a chodby a ještě zbyl čas na dvě hry.

V měsíčním bodování jednotlivců zvítězil Marek Fibich, který také znovu po dvou měsících získal putovní odznak Roye. Za pracovitost jsem udělil pochvaly Pavlu Klugovi a Marku Fibichovi. Marek též získal pochvalu za dobrou docházku v červnu. Ve speciální soutěži o klubové nálepky bodovali: Honza - nálepka č. 11, Marek 8 + 9, Pavel K. 1, Miloš G. 8. Všem k dosaženým výsledkům blahopřeji.

V celoročním bodování jednotlivců včetně docházky byli vyhodnoceni jako nejlepší Marek Fibich a Honza Czastek. Gratuluji.

Duha, Salix-SK děkuje za spolupráci v červnu p. Kozákovi, p. Šorovi a p. Felnerovi.

Všem správným klukům a holkám přeji senzační prázdniny a dospělým příznivcům našeho klubu příjemnou dovolenou.

Vedoucí klubu M. Pecho

Šachové úlohy

Řešení úlohy z minulého čísla Hanušovických novin

1. Kb2 - Sh7, 2. Ve7 - Sg3
3. Ve6 - Ke5, 4. Vg6 - Sh7
5. Vg7 - Je5, 6. V x g5 - Kd6
7. Sg3 a bílý vyhrává

Nová řešitelská soutěž

Postavení figur na šachovnici:

- bílý - Ka3, Ve1, Je6
černý - Ka6, Sc2, Jg8

-jk

UPOZORNĚNÍ

SOUKROMOU INZERCI je možno podávat v Hanušovických novinách **zdarma**. Inzeráty můžete předat osobně v podatelně nebo do schránky u dveří při vstupu na MěÚ Hanušovice. Inzerát musí být: čitelný, srozumitelný, seriózní, s délkou maximálně 250 znaků.

KOMERČNÍ INZERCE

Inzeráty textové

15,- Kč za řádek o 30 znacích

Inzeráty plošné

2,50 Kč za 1 cm²